

[Westh]

en rapport om lønmodtagernes medejendomsret? Det er selvfølgelig, fordi regeringen har fundet, at der gennem lønmodtagernes medejendomsret er virkelig store muligheder for på en god måde at rette op på nogle skævheder i vort samfund og at videreudvikle demokratiet, samtidig med at den økonomiske krise, hvis vi havde en ØD-ordning, kunne bekæmpes på en langt mere konstruktiv måde, end tilfældet er i dag.

Det helt rigtige svar på SFs spørgsmål er at gennemføre økonomisk demokrati som foreslået af socialdemokratiet og fagbevægelsen. Vi ville dermed opnå en demokratisering af ejendomsretten til kapitaltilvæksten i samfundet og åbne for virkelige muligheder for at videreudvikle demokratiet på arbejdspladserne.

At lønmodtagerne må have andel i værditilvæksten, må være helt klart, ikke mindst i disse år, hvor vi af hensyn til beskæftigelse og betalingsbalance ønsker at føre en stram indkomstpølitik, der naturligvis ud over at bedre beskæftigelsen og betalingsbalancen også giver virksomhederne større indtjening. Det ville være helt forkert, hvis denne indtjening ikke kom lønmodtagerne til gode gennem øget medejendomsret.

Ønsket om en videreudvikling af demokratiet på arbejdspladserne ligger desuden i hele tidens ånd, hvor der fra alle samfundsgrupper lyder ønsker om mere medbestemmelse og medindflydelse på egne forhold. Der kræves mere nærdemokrati og naturligvis også mere medbestemmelse på egne arbejdsforhold. Denne tendens til at kræve medindflydelse og medbestemmelse er et meget opløftende og sundt træk ved vor tid, som viser, at vore idealer om at skabe et samfund med frihed for det enkelte menneske, så det selv får lyst og kræfter til at deltage i udviklingen af samfundet, ikke er helt mislykkedes. Men der er stadig lang vej tilbage, før vi kan sige, at vi har nået målet, menneskets frigørelse. Det er vigtigt, at samfundet imødekommer de positive ønsker, der viser sig i befolkningen, om øget medbestemmelse, og jeg finder, at gennemførelse af ØD ville være et afgørende skridt i positiv retning.

Jeg ved godt, at vore tanker om ØD har mødt megen modstand, men jeg er sikker på, at de vil slå igennem, og at hele befolkningen, når ØD er gennemført, vil finde, at ØD

er en så naturlig og demokratisk ting, at den vil have vanskeligt ved at forstå, at det skulle koste så megen kamp, som det allerede har kostet, og som det utvivlsomt også i den nærmeste fremtid vil koste, at få gennemført ØD. Jeg tror, det vil gå med ØD, som det gik med f.eks. kvindernes valgret, at da den først var gennemført, kunne alle se, at det var rigtigt, selv om mange, inden valgretten blev gennemført, spåede, at land og rige ville gå under, hvis kvindernes valgret blev gennemført.

LM-rapporten er vigtig, netop fordi den behandler det mest perspektivrige politiske spørgsmål i vor tid, medejendomsretten. LM-rapporten belyser på en omfattende måde mange af de spørgsmål, der skal tages hensyn til, når en LM- eller ØD-ordning skal etableres. Rapporten belyser også klart, hvorfor det må være et klart demokratisk ønske, at medejendomsretssagen tages op. Således belyses bl.a. det forhold, SF rejser i forespørgslen, nemlig spørgsmålet om kapitalkoncentrationen i erhvervslivet.

Rapporten beskæftiger sig meget med formue- og kapitalforholdene, men vi må indrømme, at på en række områder er de tilgængelige oplysninger om kapitalforholdene ikke særlig præcise, og der kunne derfor efter min mening være god grund til at undersøge disse forhold nærmere, hvilket f.eks. kunne ske ved hjælp af monopolmyndighederne, der i så fald må have stillet øgede ressourcer til rådighed. Men oplysningerne i rapporten om formueforholdene er klare nok til at vise, at der er noget galt med formuefordelingen i dette samfund.

Det fremgår således, at af de skatteansatte formuer ejes $\frac{2}{3}$ af kun 10 pct. af befolkningen. Det er endda sådan, at 1 pct. ejer ca. 25 pct. af formuerne, medens 40 pct. af befolkningen over 15 år overhovedet ikke ejer formue. Her var som sagt kun tale om skatteansatte formuer. De meget store formuegoder, f.eks. pensionsrettigheder, der ikke skatteansættes, er ikke medtaget, og disse goder tilhører også i høj grad den mest begunstigede del af befolkningen.

Nu drejer forespørgslen sig om kapitalen inden for erhvervslivet. På dette felt er det svært at angive præcist, hvordan ejerforholdene er, da det statistiske materiale er utilstrækkeligt, hvilket jeg tidligere var inde på. LM-rapporten skønner, at ca. 25 pct. af ak-